Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 116 FRIDAY, JUNE 19, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1998 р. Ч. 116 РІК CV

Намагаються знайти вихід з політичного застою

Київ. — 16-го червня головуючий на сесії Юрій Костенко поінформував, що на останньому засіданні Погоджувальна рада депутатських груп і фракцій вирішила дотримуватися принципу попереднього узгодження кандидатур на пости голови Верховної Ради і його заступників, а також голів парламентарних комітетів.

Вже понад місяць парламент не може вибрати спікера і це гальмує всю його працю — жодного закону щодо реформ ще не було прийнято. Погоджувальна рада намагається приспішити формування керівництва Верховної Ради

Ю. Костенко повідомив також, що Погоджувальна рада домовилася про певні пільги для депутатських фракцій, представники яких не кандидують на пост голови, першого заступника і заступника. Та фракція, яка отримає пост голови, віддає іншим фракціям право на очолювання двох парламентарних комітетів. Ті фракції, які матимуть першого заступника і заступника поступаються іншим фракціям правом на очолювання одного комітету.

Ю. Костенко сказав, що Погоджувальна рада доручила підготовчій депутатській групі, яку очолює представник Народно-Демократичної Партії Олександер Бандурка, зформувати спеціяльну комісію для підготови проєкту бюджетної резолюції. До цієї комісії повинні увійти представники фракцій у такій кількості: Комуністична Партія України — чотири, НДП — три, Рух і „Громада" — по два та інші фракції та позафракційні депутати — по одному.

Сьома тура виборів голови почалася без кандидатів

Київ. — 16-го червня почалася сьома тура виборів голови Верховної Ради, але депутати не висунули жодного кандидата, продовжуючи параліч діяльности парламенту.

Зате було немало цікавих пропозицій. Депутат Віктор Пинзенник, член об'єднання „Реформи-центр" запропонував обрати тимчасове керівництво ВР у складі п'ятьох голів — двоє представляли б праве крило, двоє — ліве, а один — центристське. Представник фракції „Громада" Юрій Кармазин запропонував обирати голову на один рік — „один рік — один голова". А представниця комуністів Марія Юхимець сказала так: „Хай кожен лідер кожної фракції очолює парламент стільки днів, скільки депутатів в його фракції".

Депути не підтримали також пропозиції Олександра Єльяшкевича („Громада"), Юрія Кармазина („Громада") та Івана Кунькова (Прогресивна Соціялістична Партія) працювати доти, доки не буде обраний голова.

ЗСА допомагають Японії

Вашінгтон. — У середу, 17-го червня, ЗСА здивували фінансові біржі світу, коли допомогли Японії оминути можливу кризу почали скуповувати японську єну. Президент Билл Клінтон сподівається, що цей крок ЗСА допоможе Японії втримати єну на належному рівні та додасть стимулу занепадаючій азійській економіці.

Обидві країни видали приблизно понад 4 блн. дол. на скоординовану купівлю єни на чужоземних ринках обміну валюти, чим відразу підвищили її вартість. На це дуже позитивно зареагували біржі.

Виступаючи з вияснення, президент Б. Клінтон сказав, що погодився на такий небуденний крок продажу долярів і купно єни, тільки після його телефонічної розмови з японським прем'єр-міністром Рютаро Гашімото, який погодився на певні запобіжні кроки зі сторони Японії та запевнив Президента виконати певні економічні зміни, котрі є більшими і важливішими, як будь-які попередні.

Одначе опублікована кілька годин пізніше японським міністерством фінансів листа обіцянок , яка включає закриття фінансово знесилених банків і збільшення видатків на публічні громадські проєкти є тільки скромним кроком понад попередні обіцянки.

Не зважаючи на це, що деякі члени Уряду дещо скептично наставлені, щодо не надто чітких обіцянок японського прем'єр-міністра та затяжного дебатування в Раді валютних резерв і Департаменті скарбу чи допомогати Японії, змусило Б. Клінтона кількакратно підкреслити, що ЗСА потребують сильно зростаючої та стабільної економіки в Азії.

У світі зростає небезпека війни

Чикаго, Ілл. — Символічний „годинник Судного дня", стрілки якого, починаючи від 1947 року, пересувають видавці авторитетного в світі журналу „Бюлетень атомової науки", перемістилися ближче до півночі і тепер показують без дев'яти хвилин дванадцяту.

Як повідомили на пресовій конференції керівник редакційної колегії журналу Ленард Райзер, таке рішення прийнято „у відповідь на атомові випробування, здійснені нещодавно Індією і Пакистаном, а також неспроможність ядерних держав домогтися значного зменшення своїх величезних арсеналів".

„Годинник судного дня" на обкладинці журналу, що виходить раз на два місяці у Чикагському університеті, служить своєрідним барометром міжнародного напруження. Майже до „12" його стрілки підійшли в 1953 році, коли З'єднані Стейти Америки випробували водневу бомбу. А найбільш безпечний час годинник показував у 1991 році, коли ЗСА і СССР підписали договір про частинне роззброєння.

Однак від 1995 року стрілки того годинника знову посунулися до півночі. Американський Сенат дотепер не ратифікував договору про загальну заборону ядерних випробувань, а російська Державна дума не ратифікувала Старт-2. Ядерні випробування в Індії і Пакистані, в цьому годяться всі експерти, спонукають до гонитви атомових озброєнь всі азійські країни.

Стокгольмський міжнародний інститут мирних досліджень у своєму новому звіті робить висновок, що в нашому світі

(Закінчення на стор. 3)

Прямих радіопередач не буде

КИЇВ (УНІАР). — Під головуванням члена Тимчасової президії Юрія Костенка розпочалося пленарне засідання Верховної Ради України. Згідно з постановою, ухваленою депутатами 11-го червня, прямих радіопередач пленарних засідань не буде.

Парламентаристи заслухали інформацію заступника міністра фінансів України Володимира Матвійчука про стан фінансування заробітної платні, пенсій, стипендій та інших соціяльних виплат з бюджетів усіх рівнів та Пенсійного фонду станом на 12-го червня 1998 року. Інформацію депутатам надано і в письмовому вигляді. У ній, між іншим, сказано, що від 1-го до 12-го червня 1998 року в цілому з місцевих бюджетів поточні соціяльні виплати профінансовано на 36,4 відс., водночас у Закарпатській і Черкаській областях їх профінансовано лише на 11,3 відс., Херсонській і Хмельницький областях — на 15,6 відс., Кіровоградській і Вінницькій областях — на 18 відс.

Заборгованість з виплати пенсій і різних допомог із Пенсійного фонду на 1-го червня 1998 року становить 1 блн. 617 млн. гривень.

Станом на 12-го червня 1998 року на погашення зазначеної заборгованости спрямовано 166 млн. грн.

У червні цього року на поточні видатки пенсій і допомог з Пенсійного фонду необхідно спрямувати 851 млн. грн., а фактично станом на 12-го червня спрямовано 204 млн. грн. або 24 відс. із запланованого на червень.

Інформацію підписав міністер фінансів України Ігор Мітюков.

Депутати отримали проєкт постанови про вибори голови Верховної Ради України, першого заступника і заступника голови ВР України. Проєкт внесли народні депутати України членами фракцій "Громада" Олександер Пухкало і Михайло Павловський. У проєкті постанови пропонується: провести вибори голови ВР України, першого заступника і заступника голови ВР України за змішаною пакетно-рейтинговою формою, не вносячи змін до діючого правильника; фракціям і групам позафракційних депутатів внести пропозиції щодо свого пакету кандидатур на пост голови, першого заступника і заступника голови ВР України; провести рейтингове голосування щодо всіх названих кандидатур; внести до бюлетення для таємного голосування п'ять кандидатур; обраному голові ВР України внести кандидатури для обрання на пост першого заступника і заступника голови ВР України із врахуванням рейтінгового голосування.

Депутати постановили, що в разі, якщо жодного з кандидатів на пости першого заступника голови ВР або заступника голови ВР не буде обрано — проводяться нові вибори. За цю постанову в цілому проголосувало 319 народних депутатів України.

Адміністрацію Президента почали пікетувати акціонери

Київ. — Естафету протестів перебрали у шахтарів акціонери Київського м'ясокомбінату, почавши 17-го червня пікетування Адміністрації Президента.

Один з організаторів пікету Микола Галицький сказав, що пікетування викликане побиттям акціонерів, які день перед тим зібралися на території комбінату, протестуючи проти розкрадання керівництвом майна підприємства.

За словами М. Галицького, керівники на чолі з директором Олексієм Яновим, намагаючись припинити віче, спровокували бійку. Акціонери зазнали тілесних пошкоджень в той час, як поряд знаходились міліційні наряди. На думку акціонера Івана Смолинського, цей випадок спрямований на те, щоб не дати можливости підготовити і провести 25-го червня збори акціонерів для переобрання керівництва комбінату.

Зустрілися депутати України та АРК

Симферопіль (УНІАР). — У понеділок, 15-го червня, у Верховній Раді Автономної Республіки Крим (АРК) відбулася зустріч керівництва автономії з депутатами, які представляють Крим в українському парляменті.

Під час зустрічі, організованої з ініціятиви представника кримського парляменту Миколи Багрова, голова парляменту Леонід Грач, голова Ради Міністрів АРК Сергій Куніцин, постійний представник Президента України в Криму Василь Кисельов звернулися до депутатів з пропозицією щодо тіснішого і конструктивного співробітництва на благо Криму. За словами М. Багрова, сьогодні необхідно домагатися дійсних уповноважень перш за все для автономії.

Під час цієї зустрічі С. Куніцин схарактеризував стан економіки півострова як дуже складний. Загальна сума боргів перевищує 690 млн. грн. Це майже половина річного бюджету Криму. Обіцяні 105 млн. грн. дотації з бюджету України Київ намагається скоротити, зазначив Куніцин. Тому з ініціятиви Ради Міністрів автономії готується проєкт указу Президента України про поширення економічних уповноважень, що дало б право на отримання додаткових кредитів, зменшення податків тощо. Отож підтримка 16-ох кримських депутатів здається цілком доречною.

Одним із головних питань, що потребують швидкого вирішення, названо затвердження кримської Конституції. Депутати, у свою чергу, висловили готовість до співробітництва, оскільки вирішення кримських проблем на рівні держави, на їх думку, без спільних зусиль неможливе.

Творять модель студентського суспільства

Київ (УНІАР). — На Долобецькому острові в київському Гідропарку 28-го червня вируватиме "Студентленд". За ідеєю організаторів, це — модель суспільства, організованого у студентську країну, що має свою територію (хоча б на день), свої закони, які визначають права і обов'язки, свої державні інституції, свою столицю, свою валюту.

Цей захід присвячується святкуванню Дня Молоді та другій річниці прийняття Конституції України.

"Студентленд", на відміну від уже звичних вистав у дні різноманітних свят, передбачає активну участь відвідувачів у подіях дня. Кожний відвідувач за правилами гри повинен придбати пашпорт громадянина студентської країни (для студентів), чи туристичну візу (для інших), що дає йому право на активну участь у заходах "Студентленду".

У програмі дня — різноманітні конкурси та змагання, велика економічна гра СНЕП (Студентська нова економічна політика), концерти та атракціони.

Участь у проєкті беруть київські вищі учбові заклади (ВУЗи), яким надається можливість заснувати у "Студентленді" власні містечка з метою презентації своїх університетів.

Відбудуться змагання та конкурси, результати яких у загальному заліку визначать переможця у номінації "Супервуз-98".

Організатори свята: Український державний молодечий центр соціяльних служб Міністерства у Справах Сім'ї та Молоді України, Молодечий парлямент України та Фонд "Українська спадщина".

Україна може збільшити експорт зерна

Лондон. — Виступаючи на конференції Міжнародної зернової ради, заступник міністра сільського господарства України Василь Ярошевець сказав, що Україна може експортувати 10 млн. тонн збіжжя щороку.

„Україна займе добре заслужене місце серед країн-експортерів зерна", — сказав він.

За його словами, минулого року Україна експортувала лише 1.5 млн. тонн збіжжя, не зважаючи на те, що має всі передумови, щоб стати великим виробником зерна. Цьому сприяє велика площа сільсько-господарських земель, достатньо добре розвинута транспортова інфраструктура, сприятливе географічне положення і чудовий клімат. Однак В. Ярошевець додав, що ефективне ведення господарства можливе лише в ринковій економіці.

Як відомо, сільське господарство в Україні по суті залишається колгоспним, не зважаючи на те, що колгоспи перейменовано на кооперативи чи господарські спілки. Фармери, яких тепер понад 30,000 не мають дуже сприятливих умов для своєї діяльности. Уряд намагався реформувати агропромисловий комплекс, але основне питання про приватну власність на землю залишається невирішеним.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СЕВАСТОПОЛЕВІ 215 РОКІВ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Президент України Леонід Кучма привітав мешканців Севастополя із 215-ою річницею заснування міста. У цей день традиційно відбувається фестиваль військово-історичних клюбів України та Росії, відкрито численні виставки, організовано різні розваги. Завершується ж свято феєрверком над Севастопільською та Балаклавською бухтами.

ПОВІДОМЛЕННЯ МЗС

КИЇВ. — На засіданні міністрів закордонних справ країн "Великої сімки", а також України, Арґентини, Бразилії та Південно-Африканської Республіки, яке відбулося у Лондоні 12-го червня, вирішено створити спеціяльну групу для координації зусиль щодо невикористання ядерного потенціялу Індією та Пакистаном. Про свій намір увійти до складу новоствореної групи заявила і Україна.

ШАХТАРІ ПЛЯНУЮТЬ ЗВЕРНУТИСЯ ДО РАДИ ЕВРОПИ

СТЕБНИК, Львівщина. — Вже 15 місяців не отримуть зарплатні співробітники гірнично-рятувальної служби Стебницького державного гірничо-хемічного підприємства "Полімінерал". З цього приводу вони звернулися до арбітражного суду зі скаргою на підприємство. Свій протест висловлюють і шахтарі "Полімінералу", яким також держава заборгувала за 7-8 місяців. Вони відмовляються підійматися на поверхню, залишаються на знак протесту під землею повгово на 2-3 дні. За словами одного з лідерів шахтарів Юрія Басова, гірники мать намір у найближчий час звернутися за допомогою до Ради Европи.

ОБВАЛ НА ШАХТІ

ДОНЕЦЬКЕ. — Внаслідок обвалу породи на шахті ім. Калініна виробничого об'єднання "Донецьк вугілля" загинув один гірник, — повідомило українське телебачення. За даними управління організації державного нагляду за охороною праці, у червні цього року на шахтах України вже загинуло 12 шахтарів.

ЗЛИВИ ТА БУРІ

КИЇВ. — Згідно з повідомленням Міністерства Надзвичайних Ситуацій, сотні будинків, шкіл і господарських споруд, тисячі гектарів сільсько-господарських угідь постраждали у Житомирській, Черкаській, Хмельницький, Тернопільській та Рівенській областях у результаті шквального вітру та сильних дощів, що пройшли у ніч з 14-го на 15-го червня. Багато районів залишилися без енергопостачання.

НОВІ ТЕЛЕВІЗОРИ

ЗОЛОЧІВ, Львівщина.— На золочівському радіозаводі, який раніше випускав військову космічну продукцію, розпочинається випуск кольорових телевізорів "ГАР-OVP" з використанням кінескопів, мікросхем та комплектуючих частин компанії "Філліпс". Новинка відповідає світовим стандартам, проте трохи дешевша від закордонних подібних моделів. Потужності заводу дозволять щорічно випускати до 20, 000 телевізорів 24-ох модифікацій.

КРИМСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРАЦЮВАТИМЕ БЕЗ ВАКАЦІЙ

КРИМ. — У зв'язку зі складною економічною ситуацією в Криму парляментарних вакацій не буде. Про це повідомив на засіданні президії Верховної Ради Автономної Республіки Крим (АРК) голова кримського парляменту Леонід Грач. Президія Верховної Ради АРК ухвалила рішення провести чергове пленарне засідання від 30-го червня до 2-го липня.

УТВОРЕНО АКЦІОНЕРНУ КОМПАНІЮ "ВУГІЛЛЯ УКРАЇНИ"

КИЇВ. — Постановою Кабінету Міністрів України створено акціонерну компанію "Вугілля України". Новостворена компанія має забезпечити ефективний продаж вугільної продукції, удосконалити на ринкових умовах взаєморозрахунки з базовими галузями виробництва. "Вугілля України" продаватиме продукцію головним чином на біржових засадах. Голову компанії призначає Кабінет Міністрів України.

П. КУДЮКИНА ЗАСУДИЛИ ДО 10 РОКІВ

МИКОЛАЇВ. — Колишнього президента чорноморської компанії "Бласко" Павла Кудюкіна засуджено до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Таке рішення ухвалив 15-го червня Миколаївський обласний суд. Кудюкіна звинувачено у порушенні правил валютних операцій, розкраданні в особливо великих розмірах та зловживанні службовим становищем. Судову справу проти П. Кудюкіна порушено у січні 1997 року.

РОЗПОДІЛ ПОЛІТИЧНИХ СИЛ У ВР УКРАЇНИ

КИЇВ. — На сьогодні розташування політичних сил у парляменті України виглядає так: фракція Комуністичної Партії України — 121 депутат; фракція Народно-Демократичної Партії — 90; фракція Народного Руху України — 47; фракція "Громада" — 44; фракція "Лівий центр" (Соціялістичної і Селянської партій України) — 35; фракція Соціял-Демократичної Партії України (об'єднаної) — 27; фракція Партії Зелених України — 25; фракція Прогресивної Соціялістичної Партії України — 16. Всього народних депутатів — 440, з них до депутатських фракцій входять 405.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 16-ГО ЧЕРВНЯ, Північна Корея заявила, що має намір дальше продовжувати виробництво ракет і продавати їх закордоном, тим самим відкинула пропозицію ЗСА звузити свою програму продукування ракет. Офіційне Центральне корейське інформаційне агенство в своєму повідомленні стверджує, що „ми будемо продовжувати виробляти, випробовувати та розповсюджувати ракети". ЗСА, Японія та інші країни вже від довшого часу турбуються ракетною програмою Північної Кореї, котра вже має ракети, що можуть засягнути більшу частину Японії. Офіційні чинники ЗСА і Південної Кореї плянують зустрітися наступного місяця з представниками Північної Кореї для обговорення можливого пом'якшення економічних санкцій. Одначе ця справа виглядає безвихідною, бо ЗСА натякають, що один з критеріїв такого кроку є охота Північної Кореї обмежити свою ракетну програму, а Північна Корея підкреслює, що вона може це зробити тільки після того, як ЗСА знесуть згадані санкції.

В АМЕРИЦІ

ВАШІНҐТОН ТВЕРДИТЬ, ЩО в останніх тижнях досягнено деяких успіхів у намаганнях зрушити припинені переговори між Ізраїлем і Палестинською самоуправою в справі замирення на Близькому Сході. Джеймс Рубін, речник Державного департаменту, підтвердив, що здобуто деякі успіхи, заявляючи, що „в іншому випадку нас вже тут не було б". Згоди щоправда ще не досягнено, але до будь-яких рішень на Близькому Сході треба узброїтися у терпеливість і тому не можна нічого очікувати надто швидко. Тим часом президент Билл Клінтон у понеділок, 15-го червня, зустрічався у Вашінґтоні з йорданським королем Гуссейном і також обговорював справу зупинених мирних переговорів. Крім того ходять поголоски, що Джордж Тенет, директор Сі-Ай-Ей, зустрічався минулого тижня з Ясіром Арафатом у смузі Гази, а Деннис Росс, американський посередник, з офіційними чинниками Палестинської самоуправи в Лондоні, щоб пробувати вирішити існуючі спірні питання між обидвома сторонами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Все ще чекаємо на процеси в Україні

Коли пишемо оці рядки, в Ґданську розпочався процес проти сімох комуністів, які стоять перед судом за забиття 44 осіб в часі протестів в Ґданську проти підвищення цін на харчові продукти у 1970 році. Два роки суд розглядав усі докази провини і на їх підставі розпочав тепер процес. Під оскарженням стоїть тодішній прем'єр-міністер Станіслав Коцьолек і тодішній міністер оборони, який відтак став провідником Комуністичної партії, відомий широко Войцєх Ярузельський.

У грудні 1970 року польські війська застрелили 44 особи, а поранили понад 1,000 коли населення демонструвало проти високих цін на харчі. Це вчинено за згодою і наказом Владислава Ґомулки, що був в тому часі президентом Польщі.

Генерал Ярузельський категорично заперечує, що він був відповідальним за ці вбивства і минулого року, коли йшло слідство, просив, щоб його справу роглядав Державний трибунал у Варшаві, який існує на те, щоб займатися провинами високих державних урядовців.

Довгий шлях до теперішнього суду був предметом загального обурення в Польщі, тому що треба було аж перемоги бльоку „Солідарности" над комуністами у 1989 році, щоб розпочати слідство над „геноцидом", який закидують комуністичним властям.

Родини замордованих тепер протестують перед судом і стоять там із написами „Злочин комунізму — це геноцид".

Читаючи про події зв'язані із тим судом, знаходимо численні аналогії із подібними подіями в Україні. Тільки у нас не йдеться про замордованих 44 особи, а про тисячі вимордованих та знищених комуністичним режимом українських патріотів, часто зовсім невинних людей.

Правда, Великий голод в Україні 1932-33 років викликав завдяки інтервенції українців на Заході покликання Міжнародного трибуналу, який, однак, обмежився тільки до ствердження фактів. Досі не знаємо про ніякий процес чи судове прослідкування хоча б одного випадку комуністичних злочинів у відношенні до українського населення і хоча українська незалежна держава вже існує сім років, не було ніодного процесу, не то присуду, за ті злочини, які можна легко доказати тому, що живуть свідки, живуть деякі жертви, а ті, що причинилися до них живуть також, як не у затишку своїх „дач", тоді часто на передових місцях в теперішній провідній верстві у державних політиків чи фінансових магнатів.

Недавно, бо перед двома роками, писали ми, покликуючись на пресу з України, про те, як там великими літерами закликали „Убивцю під суд", маючи на думці убивцю Євгена Коновальця, Судоплатова, що у своїх споминах признався „явнославно" що він був горезвісним Валюхом, який виконав атентат у Роттердамі. Однак, як знаємо, на войовничих статтях в українській пресі закінчилося, бо Судоплатова ніхто не поставив в Україні під суд і він спокійно помер в Москві.

Нам не відомо скільки таких маленьких „судоплатових" спокійно проживає в Україні, але напевно багато імен можна тепер знайти у відкритих архівах НКВД у Києві чи інших містах. А скільки подібних знають живучі ще їхні жертви або їхні родини?

Яка причина такої мовчанки в Україні? Чи далі ще є підсвідомий страх? А може нам незнаний є терор, якого жертвами падуть невідомі люди? Якщо однак таки доведено до процесу проти комуністів в Польщі, якщо рівночасно в Африці судять все ще колишнього президента держави за апартеїд тоді чому не можна поставити під суд принаймні декількох комуністичних сатрапів України, що досьогодні живуть там спокійно?

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Світуха

НАПЕРЕДОДНІ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ

Коли вся увага партійних лідерів і політиків різного забарвлення була вже понад місяць прикована політичними маневрами і торгами за голоси на форумі парляменту України, де питання вибору спікера загальмувало всяку законодатну роботу, всім було зрозуміло, що справжні змагання між коаліцією лівих і бльоком право-центристських партій ідуть за пріоритетні вихідні позиції у недалеких виборах третього президента України. Як передбачено Конституцією, президентські вибори мають відбутися в останню неділю жовтня 1999 року, а нововибраний президент має приступити до виконування своїх обов'язків не пізніше 30 днів після проголошення результатів виборів. Якщо не враховувати з політичного погляду „мертві" літні місяці, то до виборів залишився рік.

Ніхто не став сильнішим

Ще недавні сподівання політичних партій державницького спрямування, що парляментарні вибори скріплять їхні позиції серед електорату України і таким чином створять сприятливі умови для коаліційного номінування кандидата на президента, себе цілком не виправдали. Останні вибори не посилили позицій ані НРУ, ані правої коаліції „Національного Фронту", ані демократичних чи соціял-демократичних партій різної закраски. Не здобула сподіваної широкої підтримки навіть „партія влади" НДП, на поперття якої у своїй виборчих плянах розраховував Президент Кучма. І хоч у парляментарних протистояннях з бльоком комуністів і соціялістів чотири державницькі партії (НРУ, СДПУ(о), НДП і ПЗУ) дотепер виявляли солідарність, виступаючи разом, на подібну солідарну підтримку кандидатури і виборчої плятформи Леоніда Кучми ніякої надії немає.

При такій ситуації можна з певністю прогнозувати, що альянс лівих політичних сил буде використовувати свої впливові позиції в більшості реґіонів з домінантною кількістю населення для закріплення своїх шансів у грядучих президентських виборах. Вони ж вповні свідомі того, що, помимо відсутности в КПУ програми виведення країни з кризи, одна чверть виборців віддала свій голос комуністам. І без огляду на те, чи поміж кандидатами не президента буде лідер КПУ Петро Симоненко, чи домовляться вони виставити одну кандидатуру голови СоцПУ Олександра Мороза, ліві докладатимуть всіх зусиль, щоб шанси перевибору Леоніда Кучми на другу каденцію падали з місяця на місяць.

Тут варто вернутися коротко до історії і пригадати, що Леонід Кравчук виграв перші вибори 1-го грудня 1991 року, здобувши 61.6 відс. всіх голосів, при чому найбільше (поверх 75 відс.) в Житомирській, Луганській і Хмельницькій областях, а найменше в трьох західній областях. На виборах 1994 року він здобув всього 37.9 відс. в першому турі і лише 45.1 відс. в другому, програвши в користь Леоніда Кучми, якого підтримало 52.2 відс. виборців, у великій більшості саме східних і південних областей. За Кучму проголосувало 82.6 відс. виборців Криму, але лише 3.5 відс. Львівської области. Немає підстав сумніватися, що питання про перевибір Кучми у виборах 1999 року вирішить електорат густо населених промислових областей сходу і півдня України, які у недавніх парляментарних виборах дали явну перевагу комуністам.

Політичні торги не мають вислідів

Кампанія лівих партій проти кандидатури Л. Кучми, при явній підтримці „Громади", очолюваної недавнім прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, почалася в дійсності ще минулого року і продовжується з відкриттям нової сесії парляменту. Якщо для сторонніх обсерваторів довгий процес вибору спікера мав характер політичного театру, завдяки якому всі пріоритетні законодавчі завдання парляменту навіть не бралися до уваги, та за цією тактикою стояла ясна мета КПУ і СоцПУ захопити керівництво парляменту, щоб гельмувати ініціятиви Президента і Уряду для подолання економічної кризи. Всім же ясно, що, торпедуючи законодавчі процеси, потрібні для дійсних реформ податкової системи, банківської структури, сільського господарства і для приватизації великих підприємств, бльок КПУ, СоцПУ і СелПУ сприяє збільшенню державних дефіцитів і стримує приплив закордонного капіталу в Україну як зі сторони міжнародних кредиторських установ, так і корпораційних інвесторів. Дальший зріст заборгованости в заробітній платні мільйонів виборців всіх професій посилюватиме пристрасті як на форумі парляменту, так і на вулицях довкола нього, якщо кожного тижня адміністрацію Президента і його симпатиків у парляменті конфронтуватимуть голосні делеґації страйкуючих.

Право-центристські партії, які не схильні підтримувати ані кандидатуру Кучми, ані його лівого суперника, колишнього спікера О. Мороза, дотепер не виявили зрозуміння конечности солідарної підтримки одному кандидатові. Зарисовується сценарій розпорошення голосів виборців поміж колишнім міністром охорони довкілля, а тепер заступником голови НРУ і президентським кандидатом Юрієм Костенком і колишнім прем'єр-міністром Євгеном Марчуком, який розраховує на підтримку не лише симпатиків СДПУ(о), але і своїх колишніх співробітників в органах державної безпеки. Попри всі його особисті атрибути і репутацію боротьби з корупцією, непевною слід уважати деклярoвану кандидатури колишнього міністра юстиції Сергія Головатого, якого депутатський статус стоїть під сумнівом, залежно від рішення судового процесу. Невдала спроба номінації голови Національного банку України Віктора Ющенка, який виробив собі високу фахову репутацію, мабуть, перерішила його участь щонайменше у виборах 1999 року. Не можна виключити можливість номінації ще й інших кандидатів, яких амбіції не дозволятимить стояти осторонь у виборчому змагу, як це було в президентських виборах 1994 року, коли до змогу стало сім кандидатів. З певністю можна прогнозувати, що до кінця року будуть продовжуватися торги за підтримку поміж лідерами різних політичних груп, які відомі своєю тенденцією перецінювати свої впливи і спроможності, але недоцінювати конечність об'єднання для скріплення держави.

Президентські амбіції П. Лазаренка стали підставою створення „Громади", як суто реґіональної політичної структури, яке не має шансів поширити свій вплив серед широких кіл електорату, помимо пропагандивних заходів на взір покликання „тіньового уряду" під проводом Юлії Тимошенко, якої дотепер коротка кар'єра увінчалася титулом ген. директора компанії „Єдині енергетичні системи України". Завдяки ресурсам таких компаній і особистим впливам в Дніпропетровській області, в першому турі виборів Лазаренко міг би відлучити поважну кількість тих голосів, які уважають продовження адміністрації Л. Кучми недопустимим, але не готові віддати підтримку О. Морозові, ані П. Симоненкові. В другому, вже вирішальному, турі виборів не треба виключати можливости безпосереднього порозуміння поміж тими трьома кандидатами.

Потрібний один кандидат, але національно свідомий

У світлі серйозної передвиборчої ситуації перед всіма національно-патріотичними силами в Україні стоїть конечність знайти розв'язку питання про висунення одного кандидата на третього президента України, який репрезентував би загально національні, а не групові інтереси, стояв би на позиціях демократизму, а не вузького вождизму, і не мав би за собою балясту, пов'язаного з розкраданням адміністрацією державних ресурсів. А для виграння виборів одночасно конечною є розв'язка другого питання, а саме про недоцільність існування більш як половини із 57 зареєстрованих в Україні партій, які в дійсності охопили членство не більше двох відсотків повнолітніх громадян України. Їх політичних вплив на виборців виказався мінімальним, а їхні лідери виявилися неспроможними виступити з пляном консолідації правих і центристських сил. Як не дивно, але за три місяці

(Закінчення на стор. 4)

Оксана Булах

Нові обрії

Не йшла, а летіла, здавалося, молода дівчина по Ірининській вулиці старого Києва. Сьогодні настрій у неї був надзвичайний, день також, один з найкращих і найпам'ятніших у зовсім юному житті.

Зранку відбулось урочисте вручення дипломів. Олеся, так звали дівчину, разом з важливим документом отримала пропозицію залишитися працювати в одному з відділів технікуму.

Мрії дівчини почали здійснюватись. Далі, вона впевнена, поступить до університету на вечірній курс. Випала така можливість, що буде працювати й продовжувати навчатися, з дитинства мріяла бути студенткою відомого Київського Університету.

Олеся впевнено йшла, щось роздумувала, плянувала. В такі години здавалося, що всі люди — найгарніші, найпривітніші, навкруги панує добро й щастя. Їй хотілося обійняти ввесь світ, поділитись з кимсь своїми радощами, надіями. Очі дівчини сяяли, дзвеніла музика популярної мелодії, що лилась хто-зна звідки: „Літо, о літо! Літо твоїх губ і очей..."

Олеся любила прекрасне: пісні, музику, поезію. Завжди була допитливою й уважною до навколишнього. Ось і тепер, удучи угору вулицею від станції метро „Театральна", помічала усе довкола, тихенько наспівувала і мріяла.

А навкруги вирувало життя.

Багато людей на вулицях, всі кудись поспішають, метушаться. Біля Театру Опери і Балету чимало приїжджих чужинців. Екскурсоводи, жестикулюючи, розмовляють по-анлійськи, а туристи — з фотоапаратами, з відеокамерами. Є що знімати на плівки в одній з найкращих і найісторичніших столиць Европи.

Олеся захоплювалась історією величного Києва, що стоїть над тиховодним, широким, порожистим Дніпром, де незмінно витає давня тінь сивовусого Кия. Каштани на бульварах, запашні акації, старовинної архітектури будинки коло Золотих Воріт, з вікнами на місто схоже на віковий сад, звідки вдень повно густих зелених сутінків,а по ночах — п'янкий аромат жасминів, що ллються пахощами через розчинені вікна. Вдосвіта ледь вчувається м'ягкий, оксамитовий звук далекого дзвону Печерських Лавр, що прилітає на прозорих крилах стародавнього: „Б-у-м, б-у-м-м".

Перед очима мрійливі дівчини вставали стрункі тополі над білими теремами княжого міста і мерехтів серед зелених гущавин відблиск золотих бань, дорогих візантійських паволок. Вухо ловило гук княжих дружин під золотоворітським склепінням. Чувся гуркіт позолочених ридванів на дерев'яних містках срібноводої ріки, в яких заморські королевичі вивозили з великокняжих світлиць молоду наддніпрянську красу...

Поволі, але все ж поспішала Олеся в напрямі Володимирської Гірки, де стоїть у бронзі великий князь Київської Руси Володимир. Вона відчула потребу прийти чомусь сама не це святе місце Дніпровських горбів, ніби там, в стародавньо-історичних місцях не буде самітня. Енерґія минувшини заполонить її, наповняючи кожну клітину організму.

Ось усе й вхід до Софіїського золотоверхого храму. Залишилось опуститися в підземний перехід, звернути вправо — і мальовничий лівий берег Дніпра, схожий на Венецію, смарагдово відкриється перед очима. Олеся прийде у свою улюблену альтанку й буде милуватись красою свого чарівного краю, що зветься Україною.

Вже минула кілька сходинок, що вели в перехід під майданом Богдана Хмельницького, над яким динамічно гарцює на коні, прославлений гетьман України з піднятою булавою.

Раптом щось змусило дівчину зупинитися. Оглянулась, кілька пішоходів йшли угору по сходцях, хтось спішив у її напрямі. Підвела погляд, озирнулась, побачила високого, стрункого русявого юнака, який, привітно посміхаючись, стояв на краю бруківки. Очі двох молодих людей зустрілися. Ще хвиля, і він підійшов до Олесі, торкнувся її руки.

О, неповторна мить кохання з першого погляду! Бо чи буває інакше?

— Здається, я бачив колись тебе, дівчино — промовив юнак. — Так, так! Я давно вже бачу в мріях і снах саме таку. Це ти і є, моя доле!

Вона стояла мовчазно, збенжетено і полохливо боялась, що він раптом зникне. Але ні, бо від долі ніде не дінешся. І по крутих схилах Дніпра ходили вже обидвоє. Збивали надвечірні роси, слухали солов'їв, вдихали на повні груди чудові запахи рідної зелені, деклямували поезію Рильського, Сосюри, Тичини:

„Так ніхто не кохав!
Через тисячу літ
Лиш приходить
подібне кохання.."

Самі складали вірші й пісні, наповнені любов'ю.

Починалася нова повість, подібна до звичайної і неповторної водночас книги з прозою загадкового майбутнього життя.

А внизу, під високими правими берегами, далеко за виднокрай пропливав широководний Славутич, і здавалось Олесі, що то час пливе широкою рікою, відпливає й не повертається.

Валентина Єрмоленко

Розповідь незнайомця про Пилипа Орлика

IV

Але успіху Орлик не мав. Польща була стомлена і не хотіла нових конфліктів з Москвою. Не допомогла йому й підтримка Туреччини і хана, що зрікалися думки про використання терену Правобережної України для своїх власних завдань.

Взаємини між турками і Карлом XII погіршилися. Султан послав у Бендери наказ, щоб серакір і хан вислали Карла XII з Туреччини в Сальоніки. В 1714 році шведський король покинув Туреччину, з ним також виїхав і Орлик.

Для П. Орлика почався новий період у житті. Урвався зв'язок з батьківщиною. Доводилося покинути й ту решту війська запорозького, що ще вірно підтримувала його. Запорожці здебільшого поверталися на Січ під безпосередню татарську протекцію. За Орликом потяглися тільки деякі з його найближчих співробітників; інші скористали з царської амнестії, щоб повернутися на Лівобережну Україну; серед них були Горленко і Максимович.

Український гетьман їхав до невідомої країни і в незнане майбутнє. З ним була його численна родина: дружина Анна; сини — Григорій, Михайло і Яків (наймолодший народився в Бендерах і його хрещеним батьком був король Карл XII) та дочки: Настя, Варвара і Марта (народилася теж у Бендерах). Їхав Орлик майже тим самим шляхом, що й король Карл XII зі своїм оточенням: через Мадярщину до Відня, з Відня до Штральзунду. В Штральзунді Орлик перебував недовго, з огляду на облогу фортеці. Українських еміґрантів було поміщено на острові Рюґені, де в Орликів народилася ще доня Марія, а потім відправлено в саму Швецію. Гетьман затримався на довший час в Кристіянстаді, бо там дістав помешкання. В Кристіянстаді Орликові довелося пережити дуже тяжкі часи. Його матеріяльне становище стало зовсім невідрадне. Вже в дорозі бракувало йому грошей. Призначена йому шведським королем щорічна пенсія в 13,000 срібних талярів була замінена обезціненими асиґнаціями. Не вистачало на утримання родини, своїх співробітників і служби. Довелося заставляти державні клейноди і решту власних коштовностей.

Гетьман думав поліпшити своє становище, вимагаючи від шведського уряду повернення позики в 60,000 талярів, яку затягнув Карл XII з державних фондів України під час перебування в Будищах. Але на цей фонд, разом з іншими претенсіями, заявила своє право Войнаровська (чоловіка її Андрія у 1716 році москалі підступно захопили в Гамбурзі), яка на той час також приїхала до Швеції. Взагалі, родина Орликів ввесь час мала з нею прикрі непорозуміння.

В таких обставинах тяжко було провадити політичну працю. Та й робити не було чого. Це була доба сепаратних переговорів Карла XII з царем, під час яких російські дипломати не хотіли нічого чути про Орлика, хібащо подавали надію на можливість амнестії. Смерть Карла XII у грудні 1718 року змінила становище у всьому. Перед Орликом відкрилися необмежені перспективи. Орлик зрозумів, що українська дипломатична акція буде мати тільки тоді правдиву вагу, коли він сам стане на чолі Запорозького війська, яке покищо перебувало під татарською зверхністю. Треба виїздити зі Швеції. Почалася підготова до дипломатичної праці. Через Григорія Герцика нав'язано зносини з польськими маґнатами, з Січовим військом, а листовно — з Авґустом II, королем польським.

Вирватися зі Швеції не було легко, але нарешті 11-го жовтня 1720 року гетьман з родиною виїхав із Стокгольму. Родину направив до Вроцлава, а сам зі старшим сином Григорієм і секретарем, капітаном Де Клюаром, попрямував до Ганноверу в Німеччину, де сподівався зустрітися з англійським королем Джорджом I. Переїхавши цілу Німеччину, Орлик врешті на початку 1721 року дістався до Вроцлава, де на нього вже чекала родина. Час подорожі — це був час жвавої дипломатичної діяльности, яку гетьман провадив або листовно, або через своїх дипломатів.

Перебування у Вроцлаві на цісарській території примушувало гетьмана шукати ласки і протекції у цісаря Карла VI. Перші пару місяців минули спокійно, але Петро I не забував про нього й при допомозі своїх численних аґентів намагався його з родиною схопити і заарештувати. Орликові готувалася така саме доля, як його шваґрові Григорієві Герцикові у Варшаві й Войнаровському у Гамбурзі.

Орликові вдалося уникнути цієї небезпеки завдяки добрим зв'язкам з деякими важливими людьми. У Вроцлаві Орлик познайомився з бароном Орликом, цісарським шамбеляном, що походив з тієї самої польської лінії Орликів, що і сам гетьман. Пилип Орлик походив з чеського роду. Орлики — це була баронська фамілія, дуже розповсюджена в самій Чехії, в Моравії і на Шлезьку. Рід Орликів поділився на три лінії: перша — ті, що подалися до Польщі і прийняли до родового імени назви "De Laziska"; друга, протестантська, — після подій 1620 року виїхала в Прусію і тут увійшла в склад німецької аристократії, зберігши стару назву "von Orlick"; третя — з польської лінії, що перенеслась на Литву, звідки походить і батько гетьмана Степан Орлик, католицького віровизнання. Мати Пилипа Орлика, Ірина Малаховська, була з православного роду. Жила на Віленщині в Ошмянському повіті. Тут, у селі Косуті, і народився 11-го жовтня (за старим стилем) 1672 року Пилип Орлик.

(Закінчення буде)

Діти — в табори відпочинку!

(Заклик до батьків)

Вже закриваються двері шкільних кляс, замовкають веселі голоси дітвори, і тиша заляже в шкільних будинках. Вакації!

Після кінцевих іспитів, напружень та неспокійних переживань слово „вакації" — дороге слово.

Перед нами бліді, втомлені лиця дітвори. Їх чекає в містах Америки з гарячими, запорошеними вулицями, брудними хідниками, насиченим отруйними випарами повітрям з авт, автобусів тощо і небезпека злочинного оточення, літня задушлива спека. Хіба ж це умови для відпочинку, що має змінити сили, здоров'я, енергію, дати так потрібний відпочинок молодої людини?

Час вакацій короткий і непомітно промине, а дітям треба відпочити, набрати нових сил, енергії до вимагаючої праці в новому шкільному році. Їм потрібно простору, зеленої природи, дихати свіжим, чистим повітрям, треба сонця, чистої води. Де ж може бути краще місце для відпочинку, як не на таборах, які в нас є в прекрасних гірських місцях: сумівські, пластові. Готові, чекають на своїх молодих гостей. Чекають на них досвідчені виховники, керівники. Не забувайте, шановні батьки, що втраченої, юної молодости назад завернути не можна, не можна її і забути, а ви хочете, як батьки, всього найкращого для своїх дітей; щоб вони згадували її і вас з любов'ю, пошаною.

Табори — це й школа життя. Тут учасники міцніють фізично, збагачують і утверджують національну свідомість, вивчають українські традиції, мудрість наших предків. В таборах вони вчаться бути добрими, зрілими громадянами української спільноти, любити захищати своє рідне. В таборах вони звикають до порядку, дисципліни, обов'язку взаємної пошани і толерантности, дружби; вчаться діяти в спільноті та для спільноти. Все те вони набирають через спільні бесіди на різні теми — історичні, культурно-освітні, релігійні тощо.

Тож не тратьте часу, шановні і дорогі батьки, на роздумування, бо за долю і будучність ваших дітей в першу чергу ви подбати мусите. Вони — ваша надія і майбутність, але вони і надія української спільноти в діяспорі, всього українського народу.

Мільйони жертв нашого народу окропили кров'ю нашу незалежність. Ми і наші діти мають утвердити її життя, бути її будівничими, до повної могутности і слави. Ці надії ми покладаємо на наше молоде покоління — національно-свідоме, горде свого національного кореня. Вони мають зберегти добре ім'я нашому народові та Україні. Тому у вихованні нашої молоді повинна бути заінтересована, активно включена вся українська спільнота.

На принципах любови, пошани, почуття обов'язку до своїх батьків, щирого патріотизму, відданости справам свого народу та незалежної України, ми хочемо виростити наше здорове молоде покоління. Тож хай клич: „Всі діти, молодь до українських літніх таборів" стане дійсністю!

За пресову референтуру КВОР

А. З. Гелетей

Відзначено 50-ліття школи св. Йосафата в Пармі

Настав червень, а з ним закінчується навчальний рік у Школі св. Йосафата в Пармі, Огайо. Для цієї школи рік цей був особливий, бо школі сповнилось 50 років.

У 1947 році українці у Клівленді зорганізували свою цілоденну школу про парафії свв. Петра і Павла. Два роки пізніше почала прибувати наша імміграція з повоєнної Европи, і виникла потреба нового приміщення для дітей. У 1949 році розпочато будову нової школи в Пармі, Огайо, яка існує досьогодні. Десять років пізніше засновано нову парафію св. Йосафата, на тій самій посілості, де вже знаходилася школа, і школу переіменовано на Українську Католицьку Школу св. Йосафата.

Час пролетів, виросли нові покоління. Школу провадили сестри Василіянки, а її директором тепер є сестра Міріям Клер. Навесні 1997 року створено Ювілейний комітет, і почалися пляни для відзначення 50-літнього ювілею школи. Метою його було також віднайти якнайбільше колишніх учнів школи та разом гідно відзначити цю подію. Також запляновано видати ювілейну книжку, що і доконано при помочі нашої кооперативи „Самопоміч" та багатьох осіб, які збирали матеріяли, писали історію школи, допомагали технікою комп'ютера. Щира всім їм подяка! Треба зложити не меншу подяку і всім жертводавцям, які зложили щедрі дари на потреби школи.

Відзначення ювілею почалося 2-го листопада 1997 року урочистою Літургією, яку відслужив Владика Роберт Москаль в асисті місцевого пароха о. Михайла Ревтюка, адміністратора школи о. Андрія Гановського та декількох інших священиків. У виповненій вщерть катедрі св. Йосафата співав новостворений учнівський хор під проводом маестро Евгена Садовського. Після Літургії учасники торжества оглянули численні знимки з 50-літнього життя школи, пригадували свої дитячі й молодечі роки. Батьківсько-учительський гурток приготував перекуску. За це їм також треба подякувати. 25-го квітня ц. р. відбувся бенкет. Комітет 50-ліття школи вклав багато праці в цю успішну імпрезу. А гостей прибуло понад 550 осіб, між котрими були колишні учителі, сестри, священики, представники різних організацій. Тостмайстрами були колишні учні Марія Федьків та Василь Качмарик, які привітали гостей та вели програмою бенкету, який вступним словом відкрив місцевий парох о. мітрат Михайло Ревтюк.

Комітет 50-ліття Школи св. Йосафата в Пармі (сидять зліва): Люба Дармохвал, Оленка Хміляк, Ліда Кармазин, о. мітрат Михайло Ревтюк, сестра Міріям Клер, Зенон Юрків, Анна Завадівська, Тім Якима; (стоять зліва): Розалія Головка, Адя Миронович, Марґарет Камбарері, Ярослав Завадівський, Люба Мудра, Ліса Пащин, Таня Космос, Меріен Венлір, Розалія Пенґрин, Дж. Такі, Люба Сохоцька, Анна Слабий, Ірина Завадівська, Дарія Федорів, Дарія Кульчицька. Неприсутні: Марія Федьків, Ґеня Кравець, Ірина Продан, О. Карпінскі.

(Світлив Ярослав Завадівський).

Учні школи Ляриса Кмйотек, Наталя Парк і Марко Боднарук віддали пошану школі та зложили квіти. Всі присутні відспівали пісню до св. Йосафата, а Владика Роберт провів молитву.

Танцювальний ансамбль „Каштан" привітав гостей хороводами. Тостмайстри приступили до відчитання привітів, які наспіли від Папи Івана Павла II, від колишнього учителя школи, а тепер Патріярха Мирослава Любачівського, Єпископа Клівлендської Римо-Католицької Дієцезії Антонія Піла, губернатора Огайо Джорджа Войновича та багатьох організацій та установ. Промовцями були о. Андрій Гановський — українською мовою, та колишній учень, а тепер директор кооперативи „Самопоміч" Орест Ліщинецький — англійською. Його спомини про часи в школі св. Йосафата були переплетені гумором і викликали гучні оплески. Коротке слово мали Владика Роберт та Теодор Маршал з Клівлендської Дієцезії.

У розваговій частині виступили колишні учні, бандуристки Ірина і Люба Завадівська з трьома піснями, а Марк Ванкевич виконав декілька композицій на фортепіяно. Учні, які складали квіти, деклямували вірш про школу св. Йосафата. Під кінець о. Петро Васло проказав молитву. Та на цьому вечір не скінчився. При звуках оркестри „Ромен" гості забавлялися до пізньої ночі. Належиться щире признання організаторові бенкету.

Третьою подією відзначення ювілею був учнівський концерт, який відбувся 15-го травня ц. р. Учні ввійшли маршем до великої залі, уставилися в хор та відспівали новий гимн школи, українські та американські пісні під проводом учительки співу Джуді Менсік. Після цього виступили, у гарних строях, передшкілля і перша кляса зі сценкою „Вже прийшла весна" під проводом учительок Дарії Федорів та Анни Слободян. Далі виступив учнівський літургійний хор та відспівав чотири пісні під проводом маестро Е. Садовського. Після перерви була поставлена п'єса „Пісня весни" пера С. Телішевської. Акомпаньяторкою була Орися Кулик. Учні виявили акторські здібності, за що дістали багато компліментів.

Велика похвала належиться всім виконавцям концерту, як також особам, які підготовляли його: Дарії Федорів, Джуді Менсік, Лісі Пащин, Христі Сивій, Дарії Крамарчук, Дарії Кульчицькій за декорації, Савчакові за звукові апарати та всім учителькам і паням, які допомогли, а сестрі Міріям Клер за терпеливість і співпрацю. Наостанку о. мітрат Михайло Ревтюк та о. Андрій Гановський від себе подякували учням, учителям та всім присутнім за спільний успіх. Залишилось побажати Школі св. Йосафата щасливої путі у XXI столітті та щоб успішно діждати другого 50-ліття.

А. Завадівська

У Торонто відзначено 60-ту річницю загибелі полк. Є. Коновальця

У трагічній історії нашого народу та його героїчних змагань до волі, у якій він завжди залишався самим у нерівній боротьбі, було небагато перемог. Незважаючи на величезні жертви, патріотизм та загальне бажання визволитися з-під чужого панування, ці змагання кінчалися поразками. А це тому, що світові політичні кола ніколи не підтримували ці стремління українців. Для них, які завжди прислухувались до голосу сильнішого, підтримувати Україну означало втрачати політичні позиції у грі сильних.

На щастя, доля завжди обдаровувала наш народ постатями, які і в таких несприятливих умовах, були готові жертвувати все, навіть своє життя, за втілення ідеї незалежности. Однією з таких постатей був полковник Євген Коновалець. Уродженець галицької землі, він став на службу Української Народньої Республіки, стоявши біля витоків української державности, Січового Стрілецтва, був близьким співпрацівником Симона Петлюри. Після невдачі Визвольних Змагань він намагався з-за кордону організувати збройне підпілля в освітських і польських займанщинах. Він створив ґрунт для існування УВО та Організації Українських Націоналістів, яку було оформлено на конгресі у Відні 1929 року. Полк. Євген Коновалець, як і Симон Петлюра перед тим та інші діячі українського націоналістичного руху після нього, був замордований більшовицьким агентом у Ротердамі 23-го травня 1938 року.

В 60-ту річницю його смерти 23-го травня у Торонто відбулося траурне святкування. Організаторами були Українське Національне Об'єднання і Братні Організації та Організації Українського Державницького Фронту в Канаді. Патронат святкування надав Конгрес Українців Канади, Відділ Торонто. Отже, постать Євгена Коновальця об'єднала творчі сили обох організацій, які утворилися на ідеях цього великого сина України. Головою Ділового комітету була президент УНО Марія Підкович, а в Комітеті були ще д-р Олег Романишин, д-р Василь Верига, Констянтин Баюс, Клементина Боднар, Харитон Браєр, Олексій Гостило, Михайло Ляхович, Богдан Мельничук, Володимир Окіпнюк, Андрій Славич, Володимир Сукнацький, Ярослав Фенин, Степан Харко, Євгенія Шелестинська, Роман Шелестинський та Леся Шуст.

На початку святкового концерту відбувся апель ветеранських, громадських і молодіжних організацій під звуки сурми. Після відспівання канадського славня, присутніх привітала голова торонтського відділу Конгресу Українців Канади Марія Шкамбара. Відтак хор УНО „Боян" і хор при церкві св. Димитрія під дириґуванням Мирона Максимова проспівали пісні „Хоральна прелюдія", музика В. Кікти, слова народні, і українську пісню „Летіла зозуля".

Головного доповідача представив д-р Олег Романишин. Він наголосив на внеску професора Шелеста у висвітлення української історії новітніх часів та на авторитеті, який він здобув у наукових колах.

Відтак перед присутніми виступив проф. Оттавського університету Володимир Шелест з доповіддю про постать полковника Євгена Коновальця. Він у стислий науковий спосіб висвітлив добу, в якій жив і діяв полковник. „Командир корпусу Січових Стрільців Євген Коновалець був одним з тих воїнів-державників, які вірили, що соборність українських земель у боротьбі за державність є основною запорукою перемоги", підкреслив доповідач, щоб показати, що полковник Коновалець не був лише добрим воїном, але і державником з візією у майбутнє. Ідеї, за які він боровся, і сьогодні є актуальними. „Навіть існує незалежна Україна, в Росії діє спеціяльно створений департамент, який постійно розробляє стратегічні схеми для економічного і політичного тиску на Україні, щоб поставити її на коліна й витворити такі умови, щоб вона знову повернулася в московське ярмо", ствердив доповідач.

На закінчення проф. Шелест закликав до задуми: „...Нас, які в різний час, в більшій чи меншій мірі, зв'язали свої долі з ідеєю націоналізму, вже залишилося дуже мало. І з кожним роком нас меншає. Тому все частіше насувається на гадку питання: чи справді є сенс утримувати далі між нами межу старого поділу ОУН? В Україні, як показали останні вибори, наступила потреба для серйозної переоцінки наших діючих сил. Треба пам'ятати, що ідеології теж вимагають, від час до часу, оновлення. Їх треба достосовувати до тих обставин, які підсуває тривожний час".

В програмі брали ще участь тріо бандуристок „Срібний передзвін", який між іншими заспівав чудову народну пісню про Євгена Коновальця, артисти з України Теодор Кукурудза, який виконав свої твори „На Соловецьких островах" і „Співай, Україно" та Богдан Сташків з піснями „О, рідна мово" та „Галичина", піяністка Еліна Совгір, лавреатка конкурсу ім. Леонтовича, та хор „Прометей" під дириґуванням Михайла Чулкова-Кравченка проспівав пісні „Слава героям", слова Б. Сметани, музика народна, „Коли ви вмирали", слова і музика Р. Купчинського та „Карпатські січовики", слова Яра Славутича, музика Григорія Китастого. Уривки з поеми „Терновий вінок" О. Олеся прочитала Ірина Завадська, а вірш „Народ мій є" Василя Симоненка прочитав Петро Гринчишин. На закінчення концерту пролунав український славень. Режисером концерту був культурно-освітній референт Філії УНО Торонто-Міст Олексій Гостило. Сцену оформив Роман Приславський.

Наступний день, 24-го травня, у церкві отця Миколая при вулиці Белвудс, відбулася Панахида за упокій душі полк. Євгена Коновальця. Відслужили її отці Віктор Головач, Богдан Винницький та Роман Лобай у співслуженні з о. дияконом Миколою Лещишином. Співав хор „Бурлака", дириґував Михайло Богач.

У розмові голова Ділового комітету Марія Підкович висловила свою вдячність всім тим, хто причинився до організації цих поминань, а особливо членам Ділового комітету з обох організацій.

М. Ляхович

Оксана Булах

Любов не гасне

Якщо твоє серце
В невимовнім смутку,
Немає розради
Й утіхи ні в чому,
Прошу, не повір,
Що на світі, від нині,
Промайнула любов
З журавлиним ключом.
Поглянь навкруги, —
Всюди радістю сяє.
Її не побачив
Ти лишень тому,
Що крапельки щастя
Твого забирають
Настирні рої
Надоїдливих дум.
Промінчиком сонця
Любов заіскриться.
Сіяє вона
Від початку життя.
Тобі, мабуть, любов
Дотепер тільки сниться,
Може привід любови
Ти лише зустрічав?

У СЕРЕДУ 17-ГО ЧЕРВНЯ, лібійський вождь полковник Моаммар Каддафі, в інтерв'ю з агентством Асошіейтед Пресс, заперечив поголоски, що на нього був вчинений підступний напад цього місяця, в котрому він потерпів поранення. М. Каддафі назвав ці поголоски „умисними брехнями". Лібійське ісламське опозиційне угрупування твердить, що у згаданому підступному нападі в понеділок, 1-го червня, вбили чотирьох з особистої охорони М. Каддафі, а його самого поранили, під час того як М. Каддафі з своїми прибічниками їхав на офіційні відвідини до Єгипту.

У світі...

(Закінчення зі стор. 1)

стає все небезпечніше жити. У 1997 році відбулося 25 досить помітних збройних конфліктів, у яких загинуло понад 1,000 осіб. Хоч в 1996 році конфліктів було на два більше, зате ядерне озброєння Індії і Пакистану уможливлює глобальну військову конфронтацію, яка може закінчитися катастрофою для всього того реґіону.

Спеціялісти згаданого інституту в Стокгольмі стверджують, що вже тепер Індії має до 30 ядерних боєголовок, а Пакістан — до 20. Загальну ситуацію може ускладнити нова іракська криза, яку експерти прогнозують на кінець цього літа, передбачаючи, що Саддам Гусейн швидше відважиться на конфлікт з міжнародною спільнотою, ніж дозволить інспекторам ООН продовжувати пошуки біологічної зброї в Іраку.

Українських дітей — до українських літніх таборів!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 103-го Відділу

З днем 1-го липня 1998 року, Відділ 103 злучиться з Відділом 139-им, секретарем якого є

ПЕТРО ПИТЕЛЬ

Просимо членів 103-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 139-го Відділу на адресу:

Mr. Petro Pytel
P.O. Box 535
Twin Lakes, WI 53181-0535
(414) 877-3539

НАУКОВЦІ, ВИВЧАЮЧИ ЛІТНІХ пацієнтів, які хворіють недугою рака та перебувають в будинках для старших осіб, стверджують, що велика кількість з них не мають там відповідної опіки, зокрема коли ідеться про біль. З тих майже 25 відсотків, які скаржаться на біль — спеціяльно чорношкірі пацієнти та найстарші зі старших навіть не отримують аспірини. Ці досі найобширніші наукові досліди є дуже турбуючими тому, що тепер з року на рік збільшується вік літніх осіб, які хворіють на рака і будуть свої останні дні переводити в таких будинках опіки для старших. Досліди, котрі базувалися на 13,625 хворіючих на рака старших пацієнтах у п'ятьох стейтах, включно з нюйоркським стейтом, вказують, що майже 30 відсотків хворих у віці 85 і вище не отримували зовсім ліків на біль у порівнянні з 21 відсотком тих які є у віці 65 до 74 років. Д-р Джіованні Гамбассі, один із головних науковців пов'язаних зі згаданими дослідами, каже, що немає жодного оправдання на те, щоб хворі на рака пацієнти в своїх останніх днях терпіли невиносимі болі тільки тому, що вони є старші та хворіють невилікувальною хворобою.

ОБІЗНАНІ З СЛІДСТВОМ спеціяльного прокуратора у справі президента Билла Клінтона та Моніки Левінської, практикантки в Білому Домі, адвокати твердять, що у понеділок, 15-го червня, суддя Окружного федерального суду зробила строге зауваження Білому Домові та бюрові Вайтвотерського незалежного прокуратора, щоб не виявляли будь-яких матеріялів, пов'язаних зі згаданим слідством. Суддя Норма Голловей-Джансон покликала на зустіч при закритих дверях обидві сторони за два дні після того, як на сторінках нового журналу „Бріллс Контент" появилася стаття журналіста Стівена Брілла, де він пише, що незалежний прокуратор Кеннет Старр і один з його заступників, Джекі Беннетт, інформували репортерів про перебіг справи, включно з твердженнями свідків, які мали зізнавати перед лавою присяжних у згаданій справі. К. Старр твердить, що згаданий журналіст неправильно інтерпретував його з ним розмову. Не зважаючи на оправдання, суддя Н. Голловей-Джансон наказала обидвом сторонам не говорити з будь-ким нічого, що стосується цієї справи.

Напередодні...

(Закінчення зі стор. 2)

після програних парляментарних виборів жодний із лідерів тих мініятюрних партій не виступив із заявою про свою резигнацію або про згоду на консолідацію з цими близькими і не менше патріотичними партіями, які існують під подібними, а то і майже тотожними назвами. Дотепер не було ні одного повідомлення про ліквідацію тої чи іншої партії, якої дальше існування лише викликає сарказм і зневіру виборців.

Дотепер все залишається по-старому. Політичні партії пропонують стереотипне бачення причин кризової ситуації в державі і спрощені шляхи її подолання. Зневірений електорат, який у великій мірі збайдужів до загального державних пріоритетів, серйозно не сприймає програмових положень і гасел партій чи політичних рухів, а тим більше з цинізмом реагуватиме на обіцянки президентських кандидатів. Більшість засобів масової інформації, у свідомості своєї залежности від комерційних або клянових структур з одного боку, а від виконавчої влади з другого, турбуються аналізувати професіоналізм і ефективність роботи державної влади, а зокрема Президента і його оточення. Дивлячись з такої перспективи, грядучі президентські вибори не залишають багато оптимістичних надій.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 27-го ЧЕРВНЯ 1998 р.

Рочестер, Н.Й. Піврічні збори 367-го Відд. УНС „Запорозька Січ" відбудуться о год. 1-ій по пол. в їдальні школи св. Йосафата. Проситься всіх членів прибути і вирівняти членські вкладки. Також буде вирішена справа нашого 85-го ювілею. Секретар — Христина Дзюба.